

וידאו קליפים איך הכל התחיל....

לירון קדוש

תוכנית לימודים חדשה:

נושאי לימוד	סוגיות ומוקדי הוראה	מושגים	הצעות דידקטיות מומלצות	התנסות מעשית דוגמאות לפעילויות מומלצות
שפת הקליפ ²⁹	- מהפיכה תקשורתית בהקמת ערוץ מוזיקה ותמורות בהתפתחות קליפים כז'אנר. - ההיסטוריה של הקליפים מאז הניקלודיאון, מהפיכת ה-MTV, ועד היום: קליפים ביוטיוב או בפליקר - מודלים לניתוח קליפים - סוגות ומאפיינים של קליפים: ז'אנר מוזיקלי וז'אנר קולנועי(המודל של קפלן) - הקליפ ומרכיביו: הקליפ כשילוב בין שלוש שפות: השיר, המוזיקה, הוידאו.	קליפ, MTV, איקונוגרפיה, סוריאליזם, פוסטמודרניזם, ז'אנרים בקליפים: רומנטי, מעורבות חברתית, ניהיליסטי, פוסטמודרני, קלאסי.	איתור קליפ משנות ה-80 או ה-90 וניתוח מאפייניו על פי מודל לניתוח קליפ שנלמד -בחירת קליפ עכשווי. והשוואה לראשון. -הבחנה והגדרת ז'אנרים חדשים שאינם נמצאים במודל הז'אנר המוזיקלי והטלוויזיוני - בניית מצגת שיתופית ובה מאגר של קליפים	יצירת קליפ לשיר לפי בחירה. רצוי שיר בעברית. ניתן לבצע משימה זו כפרויקט סיום כיתה י'
	קליפים כפורמט גלובלי המותאם למאפייני התרבות המקומית.		שנותח בהם הקשר בין המילה המושרת התמונה והמוזיקה על פי מודל שנלמד. - המודל ניתן ליישום על כל טקסט תקשורתי שיש בו שילוב בין כמה שפות: מילה/תמונה/מוזיקה	

הקשר בין תמונה ומוזיקה בקולנוע

- זמר הג'אז (1927), הסרט הראשון המלווה בפס קול ולמוזיקה היה בו תפקיד מכריע.
- בעקבותיו, התפתח ז'אנר הסרטים המוזיקליים.
- בסרטים אלה שולבה כוריאוגרפיה, שגם אליה ניתן להתייחס כאל אחד ממקורות הקליפים.

- להקת "הביטלס" הייתה הראשונה שנתנה ביטוי למוזיקה שלה גם בקולנוע.
- הסרט – 'צוללת צהובה' (1968) כלל שימוש באנימציה כאמצעי להעברת המסר.
- נהוג לראות ב"ביטלס" גורם מרכזי שעיצב את הז'אנר.

• <https://www.youtube.com/watch?v=T464iZu85Js>

שנות ה-50...

- החל משנות ה-50 היו בטלוויזיה תוכניות בידור ואירוח ששולבה בהן מוזיקה פופולארית.
- תוכנית מוזיקה שבועית
- מצעדי הפזמונים.
- גם בישראל היו מצעדים של מוזיקת פופ מקומית, כמו: "עד-פופ" בשנות ה-80.
- <https://www.youtube.com/watch?v=okZZmJGfOTk>

שנות ה-70...

- סרטים שבהם מוזיקת הרוק הייתה הנושא המרכזי . אופרת הרוק 'טומי', 'גריז', 'Fame' . .
- הסרט המרכזי שהשפיע על התפיסה החזותית של הקליפים ועל מרכזיות האמירה האידיאולוגית של אמני רוק הוא 'פינק פלויד – החומה' של אלן פארקר (1982).

- הווידיאו קליפ הראשון הוא לתקליט של להקת (1975)

Queen' . Bohemian Rhapsody

- בעקבותיו באו קליפים נוספים שהופקו ללהקות ולאומנים המוציאים תקליט חדש.

- הבמה לקליפים אלה היו תכניות טלוויזיה ששילבו קליפים בתוכן.

- המטרה הייתה לשווק את התקליט.

- [https://www.youtube.com/watch?v=fJ9rU](https://www.youtube.com/watch?v=fJ9rUzIMcZQ)

[zIMcZQ](https://www.youtube.com/watch?v=fJ9rUzIMcZQ)

"הקליפ הוא טקסט פוסט-מודרני, רלוונטי לנוער
"המופקד בידינו". זהו ז'אנר טלוויזיוני בעל השפעה
רבה על עיצובה של תרבות הנעורים וייצוגיה
בתקשורת...."
(פפו- פרידמן, תשס"א, עמ' 5).

הקליפ כיצירה טלוויזיונית ייחודית:

- כל אלבום מצליח מלווה בקליפ.
- מאז הולדתו של ערוץ MTV ב-1981 ועד היום, הקליפים תנאי להצלחת השיווק של תקליט חדש.
- כפר גלובלי

- כיצד הקליפים משפיעים על עיצוב תרבות בני הנוער?
- האם קיים קשר בין התפתחות הקליפים לאופן שבו בני נוער מוצגים בתקשורת?

- הגדרה עצמית
- נורמות חברתיות
- אופנה

- הקליפ הראשון שהוקרן ב-MTV עם הולדתה ב-1981, היה של ה-Bangles ונשא את הכותרת הסמלית: 'Video Killed The Radio Star'.

<https://www.youtube.com/watch?v=W8r-tXRLazs> •

- אז מה זה בעצם קליפ?
- האם גם פרומו לתוכנית נחשב לקליפ? האם פרסומות נחשבות לקליפ? האם גם בחדשות יש קליפים?

- קליפ הוא למעשה ז'אנר בפני עצמו שמשפיע ומושפע מז'אנרים אחרים (פרסומות/סרטים וכו').
- כיום ניתן לראות כיצד משתמשים בשפה הוויזואלית של הקליפ בכל מקום- אפילו בחדשות.
- <https://www.youtube.com/watch?v=0XjoEmBxqY>

- הגבול שבין קליפ מוזיקאלי לפרסומת טלוויזיה המבוססת על מוזיקה, הוא דק.
- גם פרומו, הוא סוג של קליפ אשר דוחס תוכן לפרק זמן קצר למטרות מסחריות. יש קטעי סצינות, הגדרת רוח התכנית אותה מקדמים, סוג המוזיקה שמלווה את הפרומו, הצילום ועריכה מהירים המתאימים עצמם לתוכן הפרומו.

קליפ-הגדרה:

- יצירה טלוויזיונית (לעיתים קולנועית) קצרה באורכה, שיש לה פסקול מוזיקלי (עם או ללא מילים), ונלווה לה רצף דימויים חזותיים.
- מה מאפיין את הקליפ? באיזו שפה חזותית הוא מדבר? אילו צבעים מאפיינים אותו? מה סגנון העריכה והצילום של הקליפ?

מאפייני הקליפ:

- צילום באופן תזזיתי.
- עריכה בקצב מהיר. בדרכך כלל מותאם לקצב המוסיקה
- שבירה של נורמות צילום ועריכה.
- זוויות צילום לא שגרתיות במטרה למשוך את העין.
- שימוש בצבעים ייחודיים, צעקניים ובוהקים.
- תפאורה שונה, בוטה, לא ריאליסטית, מגוונת, מקושקשת.
- באופן כללי הקליפ הוא מוצר וויזואלי אסתטי המשדר עולם נוצץ, נועז, חדשני. בקליפ ישנו דגש בולט על הצורה ופחות על התוכן.

- כיצד בוחר האומן או חברת התקליטים איך יראה הקליפ?
האם למילים או למוסיקה יש משמעות וקשר לאופן בו
נראה הקליפ?
- מהו היחס בין מילה, תמונה ומוסיקה?

מודל לניתוח קליפ:

קודים חזותיים	איור	הגברה	נתק
מילים	פס התמונה של הקליפ מספר את מילות השיר	התמונות מוסיפות שכבות של משמעויות למילים	הסצנות החזותיות מנוגדות למילים
מוסיקה	התמונות מספקות תחושה טקסטורה	התמונות מחזקות את המשמעויות של המוסיקה	התמונות כושלות בהעברת התחושה שמועברת דרך המוסיקה
הופעה	קליפ אשר מראה קונצרט של הופעת הלהקה	יכולות טכניות של הקליפ (וידאו) מחזקת את ההופעה	הלהקה מופיעה בצורה שונה מזו של הדימוי המקובל שלה.

הורה נדלנים/ קובי אוז

פזמון: ווספריטי לנצח
וזה הלב שמתרוצץ בתוך קניון
וזה הראש שמתפוצץ בתוך שעון
התקרנפה לי כבר כל החיבת ציון
והם עמדו, והם עמדו לחזור אחורה
אווו הורה

כמו תמיד להפריט טת הפרטים
כמו תמיד להפריס את הפרסים
הורה הורה זכיינים
הורה עסקנים
הורה בכיינים

עוד נדהר על הכרמים עם טרקטורון
ונגדע את הגפנים נשים בטון
הורה הורה נדלנים
הורה נצלנים
הורה חמדנים

עוד נרוצה אל שדות של תעופה
עוד נשוב אל המושב לעוד טיסה
הורה הורה נתב"גים
הורה ג'ט-לגים
הורה עסקים

ואי-אפשר...
ואי-אפשר לחזור אחורה
אווו הורה

ואי-אפשר...
ואי-אפשר לחזור אחורה
אווו הורה

כל פרדס, חורשה הם גן של אירועין
כל די-ג'יי וכל חתן על החופין
הורה הורה ועדים
הורה זיקוקים
כל שנותר לנזקקים

לתמיד...
לתמיד לחיות בג'ורה
אווו הורה

ווספריטי לנצח
וזה הלב שמתרוצץ בתוך קניון
וזה הראש שמתפוצץ בתוך שעון
התקרנפה לי כבר כל החיבת ציון
והם עמדו, והם עמדו לחזור אחורה
אווו הורה

<https://www.youtube.com/watch?v=VBnjY9mXNUQ>

זמן להתעורר / דג נחש

השכמה!

זה הזמן להתעורר הבית מתפורר
נצא מהחורים ביחד די להסתתר
תרימו את היד תפתחו את הפה
מול כולנו אין סיכוי שהם יחזיקו עוד הרבה

זה הזמן להתעורר הבית מתפורר
נצא מהחורים ביחד די להסתתר
תרימו את היד תפתחו את הפה
מול כולנו אין סיכוי שהם יחזיקו עוד הרבה

זה הזמן להתעורר...

לא מאמין בנשק מאמין בשירה
ותיק מספיק כדי לעשות את הבחירה
בכי זה לא רע כשהמצב בכי רע
כל דמעה שמטפטפת מזכירה
בדיוק עד כמה בעלי השררה
ואנחנו לגמרי לא באותה סירה
כשמישהו על עצמו שופך חומר בעירה
איך זה שאנחנו מרגישים עם זה רע
הם משתמשים בתשקורת כדי לביית ולתכנת
להחדיר לנו ת'שקר שנאמין שזה אמת
אתה קולט- אני מריח זה מסריח מהראש
אומרים לי תירגע- אז זה הזמן לחשוש
שמה שחשבתי הגיוני- לא הגיוני בהחלט
זה הספין שמסיט מהאלף אל הבית

לחברי המחאה נשחרר מחמאה
כי הם חותרים להקלה לתיקונה של העוולה
ממוסר העבדים נמאס
רוצים לחיות בקלאס
אם חשוב לנו עתיד הילדים
עכשיו שוברים את הכלים
אז כלים שלי אל תשתופפו
דגלים חדשים עוד יתנוססו
הימים השחורים עוד יתמוססו
ילדים מאושרים עוד יתרוצצו
למען המחר נצא אל הכיכר
נראה לכם בדיוק מי פה נטע זר
ומי גיבור האוהל עוד יחזור
מי פה המשיח ומי פה החמור
אז אחים שלי אל תשתופפו
החזיקו מעמד אל תתכופפו

אחים שלי אל תשתופפו
לא כל המוחות שלנו נשטפו
זה הזמן להתעורר הבית מתפורר
נצא מהחורים ביחד די להסתתר
תרימו את היד תפתחו את הפה
מול כולנו אין סיכוי שהם יחזיקו עוד הרבה

זה הזמן להתעורר הבית מתפורר
נצא מהחורים ביחד די להסתתר
תרימו את היד תפתחו את הפה
מול כולנו אין סיכוי שהם יחזיקו עוד הרבה

זה הזמן להתעורר...